

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 24.6.2013
COM(2013) 442 final

**SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

w sprawie wdrażania inicjatywy na rzecz surowców

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW

w sprawie wdrażania inicjatywy na rzecz surowców

1. KONTEKST

W komunikacie Komisji z dnia 4 listopada 2008 r. „Inicjatywa na rzecz surowców – zaspokajanie naszych kluczowych potrzeb w celu stymulowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy w Europie” (COM(2008) 0699) i w komunikacie z dnia 2 lutego 2011 r. „Stawianie czoła wyzwaniom związanym z rynkami towarowymi i surowcami” (COM (2011) 0025, zwanym dalej „komunikatem z 2011 r.”) Komisja uznała, że zabezpieczenie niezawodnego i niezależnego od zakłóceń dostępu do surowców jest ważnym czynnikiem dla konkurencyjności UE. W komunikatach tych odpowiednio rozpoczęto i wzmocniono inicjatywę na rzecz surowców, tj. zintegrowaną strategię mającą na celu formułowanie odpowiedzi na różne wyzwania związane z dostępem do surowców nieenergetycznych i nierolnych. Inicjatywa na rzecz surowców opiera się na trzech filarach: 1) zapewnieniu równych szans dostępu do zasobów w państwach trzecich; 2) wspieraniu stabilnych dostaw surowców ze źródeł europejskich; 3) wspieraniu efektywnego gospodarowania zasobami i promowaniu recyklingu.

Rada poparła wzmocnioną inicjatywę na rzecz surowców w swoich konkluzjach z dnia 10 marca 2011 r. dotyczących stawiania czoła wyzwaniom związanym z rynkami towarowymi i surowcami.

Parlament Europejski również poparł strategię w rezolucji z dnia 13 września 2011 r. W sprawozdaniu w sprawie skutecznej strategii europejskiej w zakresie surowców (2011/2056(INI)) Parlament Europejski nalegał, by regularnie informowano go o rozwoju sytuacji w zakresie surowców nieenergetycznych w ramach inicjatywy na rzecz surowców i o realizacji jej założeń, za pośrednictwem rocznego sprawozdania z postępów, skupiającego się także na spójności polityki w odniesieniu do polityki handlowej, rozwojowej i środowiskowej oraz na danych o kluczowych surowcach.

Komisja przyjęła wspólne stanowisko w sprawie tej rezolucji dnia 7 grudnia 2011 r.

Zgodnie z wymienionymi wyżej dokumentami celem niniejszego sprawozdania jest przedstawienie obecnego stanu prac w odniesieniu do wdrażania inicjatywy na rzecz surowców oraz przeglądu trwających inicjatyw przy jednoczesnym podkreśleniu wspólnego interesu UE i państw trzecich zasobnych w surowce w pracy na zasadach partnerskich.

2. KLUCZOWE SUROWCE

W czerwcu 2010 r. Komisja opublikowała ekspertyzę ustanawiającą metodykę identyfikacji surowców uznanych za kluczowe dla UE. Ocenę oparto na metodyce ilościowej z zastosowaniem kryteriów znaczenia gospodarczego, ryzyka niedoboru dostaw i ryzyka środowiskowego dla państwa. Ryzyko niedoboru dostaw obejmowało elementy takie jak stabilność polityczna i gospodarcza, poziom koncentracji produkcji, możliwość zastąpienia i współczynnik recyklingu. W oparciu o tę metodykę oceniono czterdzieści jeden surowców. W sprawozdaniu

przedstawiono wykaz następujących czternastu kluczowych surowców: antymon, beryl, kobalt, fluoryt, gal, german, grafit, ind, magnez, niob, metale z grupy platynowców, metale ziem rzadkich, tantal i wolfram.

Wykaz kluczowych surowców okazał się skutecznym narzędziem zwracania uwagi osób odpowiedzialnych za wyznaczanie kierunków polityki, promowania koordynacji polityki krajowej poszczególnych państw w dziedzinie dostaw minerałów i kluczowych surowców, reagowania na środki zakłócające handel w zakresie kluczowych surowców, analizowania funkcjonowania rynków, promowania badań (poszukiwanie, zastępowanie, recykling) oraz promowania dostępu do złóż w UE, rozwiązywania problemów nielegalnego wywozu produktów wycofanych z eksploatacji zawierających kluczowe surowce i podejmowania środków dotyczących określonych surowców.

W komunikacie z 2011 r. Komisja formalnie przyjęła ten wykaz i zaproponowała, że będzie monitorować kwestie związane z kluczowymi surowcami, aby wskazać działania priorytetowe, a także analizować je we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami oraz będzie regularnie i nie rzadziej niż co trzy lata aktualizować wykaz kluczowych surowców.

W celu dokonania rewizji wykazu kluczowych surowców do końca pierwszego półrocza 2014 r. oraz uwzględnienia informacji i zaleceń uzyskanych w ramach konsultacji społecznych i dzięki sprawozdaniu PE służby Komisji zleciły przeprowadzenie badania. Celem badania będzie zgromadzenie danych dotyczących wspomnianych wyżej surowców, niezbędnych do przeprowadzenia obliczeń związanych z ich kluczowym znaczeniem; zgromadzenie danych dotyczących łańcucha dostaw i analiza łańcucha dostaw (interakcja i powiązane czynniki ryzyka) oraz identyfikacja potencjalnych wąskich gardeł, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki produktów ubocznych; opracowanie scenariuszy podaży i popytu; zbadanie możliwości udoskonalenia dobrze funkcjonującej metodyki bez „zmieniania” jej i zgromadzenie odnośnych danych; zbadanie stosowania metodyki w odniesieniu do drewna i naturalnego kauczuku; a także dokonanie obliczeń dotyczących wykazu kluczowych surowców i określenie tego wykazu oraz sformułowanie zaleceń.

Badanie w ramach tego przeglądu obejmie następujące surowce: surowce znajdujące się w obecnym wykazie 14 kluczowych surowców; wybrane „prawie kluczowe surowce”, takie jak ren i tellur, zwłaszcza zidentyfikowane podczas pierwotnego badania; wybrane dodatkowe surowce, takie jak hafn, selen i cyna (zgodnie z nowymi źródłami takimi jak sprawozdanie JRC¹ z 2011 r. w sprawie kluczowych metali w strategicznych technologiach energetycznych), drewno i naturalny kauczuk, które włączono do zakresu inicjatywy na rzecz surowców komunikatem Komisji z 2011 r.

Realizacji tego procesu będą towarzyszyć działania grupy sterującej *ad hoc* ds. kluczowych surowców, której członków wybrano do pierwotnej oceny kluczowych surowców w 2010 r. spośród członków Grupy ds. Dostaw Surowców działającej w Komisji.

¹ „Kluczowe metale w strategicznych technologiach energetycznych: ocena rzadkich metali jako wąskich gardeł łańcucha dostaw w niskoemisyjnych technologiach energetycznych” („Critical Metals in Strategic Energy Technologies: Assessing Rare Metals as Supply-Chain Bottlenecks in Low-Carbon Energy Technologies”), R.L.Moss, E.Tzimas, H.Kara, P.Willis i J.Kooroshy, Komisja Europejska, Wspólne Centrum Badawcze, Instytut Energii i Transportu, 2011 r.

Komisja planuje przedstawić sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeglądu wykazu kluczowych surowców do końca 2013 r.

3. MAGAZYNOWANIE

W komunikacie z 2011 r. Komisja stwierdziła, że jest „gotowa zbadać, we współpracy z państwami członkowskimi i przemysłem, wartość dodaną i wykonalność ewentualnego programu magazynowania surowców”.

Aby zbadać możliwości magazynowania, służby Komisji zleciły badanie mające na celu dokonanie wstępnej oceny, w którym przeanalizowano różne polityki i praktyki w zakresie magazynowania, w tym program UE w zakresie magazynowania ropy naftowej, zbadano programy magazynowania surowców stosowane obecnie na świecie oraz ewentualne koszty i korzyści wynikające z programu magazynowania kluczowych surowców. W niezależnym badaniu rozważono jako istotny wariant możliwość zorganizowania dobrowolnego programu magazynowania przez przemysł z publicznym wsparciem finansowym. Uznano również, że magazynowanie może rozwiązać jedynie krótkoterminowe problemy, podczas gdy długoterminowy niedobór surowców wymaga rozwiązań strukturalnych w zakresie dostaw (zastępowanie, recykling, wydobywanie krajowe). Magazynowanie jest również instrumentem, któremu brakuje elastyczności, ponieważ nie ma możliwości szybkiego dostosowywania ilości, a koszty jego realizacji są znaczne. Ponadto magazynowanie wymagałoby doskonałej znajomości łańcuchów wartości, zastosowań każdego surowca i obiektów przetwórczych (jeżeli nie można zapewnić dostępności tych obiektów, składowanie nie ma wielkiego sensu). Opinie zainteresowanych stron na temat magazynowania również są bardzo podzielone. Wyniki badania omówiono z Grupą ds. Dostaw Surowców Komisji w listopadzie 2012 r. Wypowiedzi na temat ewentualnego programu magazynowania były negatywne. Żadne państwo członkowskie nie poparłoby programu magazynowania jako wariantu polityki.

Komisja będzie dalej monitorować tę kwestię.

4. EUROPEJSKIE PARTNERSTWO INNOWACJI W DZIEDZINIE SUROWCÓW

Innowacje w dziedzinie surowców mogą być głównym czynnikiem postępu w ramach każdego z trzech filarów strategii na rzecz surowców i należy je stosować w całym łańcuchu wartości. W ramach projektu przewodniego strategii „Europa 2020” noszącego nazwę „Unia innowacji” Komisja rozpoczyna różne partnerstwa obejmujące rozmaite wyzwania istotne dla naszych społeczeństw. W komunikacie z 2011 r. Komisja zapowiedziała zamiar dokonania oceny, czy należy uruchomić partnerstwo innowacji w dziedzinie surowców w ramach projektu przewodniego strategii „Europa 2020” noszącego nazwę „Unia innowacji”. Parlament Europejski w rezolucji z dnia 13 września 2011 r. wezwał Komisję do zainicjowania europejskiego partnerstwa innowacji w dziedzinie surowców.

W dniu 29 lutego 2012 r. Komisja przyjęła zatem komunikat „Projekt europejskiego partnerstwa innowacji w dziedzinie surowców”² (zwany dalej komunikatem w sprawie europejskiego partnerstwa innowacji).

Rada ds. Konkurencyjności poparła ten projekt w swoich konkluzjach w dniu 11 października 2012 r. i wezwała Komisję do zainicjowania europejskiego partnerstwa innowacji w dziedzinie surowców oraz opracowania i przygotowania strategicznego planu realizacji do końca 2013 r.

Celem europejskiego partnerstwa innowacji będzie zapewnienie Europie wystarczającej elastyczności i alternatywnych rozwiązań w zakresie dostaw ważnych surowców, przy jednoczesnym uwzględnieniu znaczenia łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko niektórych surowców podczas ich cyklu życia. Europejskie partnerstwo innowacji będzie obejmowało wszystkie etapy łańcucha wartości od poszukiwania i wydobywania, poprzez przetwarzanie, aż do odzyskania i recyklingu, a także innowacje w dziedzinie zastępowania. Jednym z jego konkretnych celów jest faktycznie wspieranie do dziesięciu innowacyjnych działań pilotażowych/zakładów demonstracyjnych w różnych sektorach łańcucha wartości. Europejskie partnerstwo innowacji nie jest instrumentem finansowania, ale będzie gromadzić różne podmioty, które będą przedstawiać właściwe rozwiązania technologiczne i nietechnologiczne w celu wprowadzenia innowacji na rynek. Jego celem będzie wprowadzenie Europy do światowej czołówki w dziedzinie poszukiwania, wydobywania, przetwarzania, recyklingu i zastępowania do 2020 r. Europejskie partnerstwo innowacji doprowadzi do współpracy państw członkowskich i innych zainteresowanych stron. Komisja przewidziała pięć pakietów prac, które obejmą technologiczne oraz nietechnologiczne obszary robocze (np. warunki ramowe, normalizację, wiedzę i umiejętności, zamówienia publiczne), oraz pakiet prac dotyczący współpracy międzynarodowej.

Do 2020 r. europejskie partnerstwo innowacji powinno osiągnąć szereg szczegółowych celów:

- ustanowienie do 10 innowacyjnych działań pilotażowych, np. demonstracyjnych zakładów pilotażowych zajmujących się poszukiwaniem, wydobywaniem, przetwarzaniem, gromadzeniem i recyklingiem;
- znalezienie rozwiązań zastępczych dla co najmniej trzech zastosowań kluczowych surowców;
- ustanowienie sieci centrów badawczych, edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie zrównoważonego zarządzania surowcami;
- zastosowanie znormalizowanych instrumentów UE do badania zasobów/rezerw oraz trójwymiarowej mapy geologicznej;
- zapewnienie dynamicznego modelowania tendencji: powiązanie popytu i podaży z rezerwami oraz pełna ocena cyklu życia;
- zapewnienie proaktywnej strategii europejskiej na poziomie dwustronnym i wielostronnym.

²

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Zapewnienie dostępności surowców dla przyszłego dobrobytu Europy. Projekt europejskiego partnerstwa innowacji w dziedzinie surowców” (COM(2012) 82 final).

W odniesieniu do struktury zarządzania grupę sterującą wysokiego szczebla wspiera jej grupa doradcza; z kolei przy wsparciu technicznym ze strony grup operacyjnych zacznie ona opracowywać strategiczny plan wykonania partnerstwa. Celem będzie opracowanie strategicznego planu wykonania do lipca 2013 r., aby rozpocząć jego wdrażanie jak najwcześniej. Po opracowaniu strategicznego planu wykonania Komisja wyda we wrześniu 2013 r. komunikat, w którym m.in. przedstawi swoje wsparcie na rzecz europejskiego partnerstwa innowacji, np. pod względem priorytetów finansowania badań i innowacji oraz ram regulacyjnych i politycznych.

5. STABILNE DOSTAWY SUROWCÓW Z RYNKÓW ŚWIATOWYCH NA SPRAWIEDLIWYCH WARUNKACH (FILAR 1)

5.1. Strategia UE w zakresie handlu surowcami

W komunikacie z 2011 r. Komisja zobowiązała się wzmocnić strategię handlu surowcami zgodnie z celami rozwoju i dobrych rządów. Komisja uznała, że:

- powinna kontynuować prowadzenie dwustronnego dialogu politycznego z wszystkimi właściwymi partnerami oraz intensyfikować debaty trwające na forach paro- i wielostronnych (w tym np. na forum G20, UNCTAD, WTO, OECD); prowadzić dalsze badania mające na celu lepsze zrozumienie wpływu ograniczeń wywozowych na rynek surowców oraz wspierać dialog dotyczący ich wykorzystania jako narzędzia politycznego;
- powinna nadal włączać kwestie związane z surowcami, takie jak ograniczenia wywozowe i aspekty inwestycyjne, do trwających i przyszłych unijnych negocjacji handlowych prowadzonych na płaszczyźnie dwustronnej, parostronnej i wielostronnej;
- powinna dążyć do ustanowienia mechanizmu monitorowania ograniczeń wywozowych, które utrudniają stabilne dostawy surowców, a także kontynuować zwalczanie barier powodujących zakłócenia na rynku surowców lub rynkach niższego szczebla, najlepiej poprzez dialog, jednak także, w uzasadnionych przypadkach, w drodze rozstrzygnięcia sporów;
- powinna zachęcać państwa niebędące członkami OECD do udziału w prowadzonych przez nią pracach nad surowcami oraz dodatkowo analizować wprowadzenie wielo- i parostronne zasady, w tym uwzględnienie najlepszych praktyk;
- powinna korzystać z instrumentów polityki konkurencji na rzecz zapewnienia dostaw surowców, których nie zakłóca umowy antykonkurencyjne, połączenia lub działania jednostronne podejmowane przez zaangażowane przedsiębiorstwa;
- powinna kontynuować prowadzenie powyższych działań i dalej analizować priorytety w dziedzinie surowców we współpracy z państwami trzecimi w ramach środków autonomicznych, na płaszczyźnie dwustronnej i wielostronnej i w drodze dialogu, a także kontynuować prowadzenie spójnej unijnej polityki handlowej w zakresie tych priorytetów;
- zobowiązania inicjatywy na rzecz surowców w zakresie polityki surowcowej odnośnie do kwestii handlowych zrealizowano poprzez włączenie do umów zasad dotyczących osiągnięcia stabilnych dostaw surowców na poziomie wielostronnym i dwustronnym, co obejmuje również negocjacje w sprawie przystąpienia do WTO i umowy o wolnym handlu (FTA). Inne ważne działania skupiały się na egzekwowaniu postanowień w ramach WTO, co dotyczy zwłaszcza pomyślnych

działań prowadzonych w ramach systemu rozstrzygania sporów WTO w sprawie ograniczeń wywozowych przeciwko chińskim środkom dotyczącym surowców;

- podjęto skuteczne działania, w wyniku których w wielu umowach pojawiły się nowe postanowienia. Komisja zawarła porozumienie w sprawie zasad dotyczących cel wywozowych lub uzgodniła tekst tych zasad w umowach o wolnym handlu z Kolumbią, Peru i Ukrainą oraz w umowie o stowarzyszeniu z Ameryką Centralną. W tych umowach UE zdołała uzyskać horyzontalny zakaz stosowania zarówno obecnie istniejących, jak i przyszłych cel wywozowych, dopuszczając jednocześnie pewne okresy przejściowe lub ograniczone wyjątki. Trwają negocjacje dwustronne z wieloma partnerami handlowymi, w tym Indiami, Kanadą, Malezją, Mercosurem i Singapurem. Niektóre negocjacje obejmują postanowienia dotyczące ochrony inwestycji, które są szczególnie istotne dla przemysłu wydobywczego.

Ponadto kwestia surowców była przedmiotem postanowień handlowych w ramach negocjacji umów o partnerstwie i współpracy, które zawarto z Mongolią w 2010 r. i rozpoczęto z Australią, Kazachstanem i Rosją.

Zgodnie z celem umowy z Kotonu, obejmującym, jak przypomniano w niedawno przyjętym komunikacie „Handel, wzrost gospodarczy i rozwój. Dostosowanie polityki handlowej i inwestycyjnej do sytuacji krajów najbardziej potrzebujących”³, wspieranie głębszej integracji regionalnej, unowocześnienie naszych stosunków gospodarczych i wykorzystanie handlu do pobudzania wzrostu gospodarczego, w 2002 r. UE rozpoczęła negocjacje z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku w celu zawarcia umów o partnerstwie gospodarczym. Kontynuowane są negocjacje, obejmujące m.in. postanowienia dotyczące surowców, ze wszystkimi regionami z należyty uwzględnieniem celów partnerów w ramach współpracy na rzecz rozwoju.

Jeżeli chodzi o negocjacje w ramach WTO w kontekście negocjacji w sprawie przystąpienia Rosji do WTO (zakończonych na koniec 2011 r.), Komisja, oprócz zobowiązań podjętych w odniesieniu do obowiązujących cel wywozowych jako część protokołu akcesyjnego, zapewniła dodatkowe porozumienie w sprawie nienakładania cel wywozowych na znaczną liczbę surowców. Trwają negocjacje w sprawie przystąpienia do WTO z Kazachstanem.

Pomyślnie rozpoczęto i zakończono sprawę w ramach rozstrzygania sporów WTO przeciwko środkom ograniczającym wywóz nałożonym przez Chiny w odniesieniu do dziewięciu surowców z naruszeniem zobowiązania podjętych w ramach WTO. Organ Apelacyjny potwierdził orzeczenie panelu w styczniu 2012 r., podając wyraźną i ostateczną interpretację zobowiązań Chin w ramach WTO. W dniu 13 marca 2012 r. UE po raz drugi zakwestionowała ograniczenia wywozowe stosowane przez Chiny w odniesieniu do surowców, w tym 17 metali ziem rzadkich, wolframu i molibdenu.

Przeprowadzono szereg działań informacyjnych na forach międzynarodowych takich jak G20 i OECD, których celem było pobudzenie światowego dialogu na temat sposobu realizacji ram zapewniających stabilne dostawy surowców.

W drugim sprawozdaniu z działalności na temat polityki handlowej UE w dziedzinie surowców⁴ z kwietnia 2012 r. przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące wdrażania inicjatywy na rzecz surowców w dziedzinie polityki handlowej.

³ Komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Handel, wzrost gospodarczy i rozwój. „Dostosowanie polityki handlowej i inwestycyjnej do sytuacji krajów najbardziej potrzebujących”, COM(2012) 22 final.

⁴ „Polityka handlowa UE w dziedzinie surowców. Drugie sprawozdanie z działalności”, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Handlu, maj 2012 r.

Komisja będzie nadal monitorowała trwające i przyszłe negocjacje dotyczące FTA i innych ram dwustronnych w celu zapewnienia rozważenia i uwzględnienia kwestii surowców w stosownych przypadkach.

5.2. Dialogi i polityka w zakresie surowców

W komunikacie z 2011 r. Komisja stwierdziła, że UE będzie prowadzić aktywną „politykę w zakresie surowców” w celu zabezpieczenia dostępu do surowców, zwłaszcza surowców kluczowych, poprzez partnerstwa strategiczne i dialog polityczny.

Celem polityki w zakresie surowców jest podejmowanie z partnerami wymiany informacji poprzez partnerstwa strategiczne i dialog polityczny oraz współpraca pozwalająca na podejmowanie wyzwań na rynkach surowców. W tym kierunku zmierza współpraca ze Stanami Zjednoczonymi, z Japonią, Rosją, Argentyną, Brazylią, Kolumbią, Meksykiem, Urugwajem, Grenlandią, Chinami i państwami Unii dla Śródziemnomorza, a jednocześnie przygotowuje się dialogi z kolejnymi państwami.

5.2.1. Stany Zjednoczone

W dniu 29 listopada 2011 r. Transatlantycka Rada Gospodarcza uzgodniła plan prac w dziedzinie surowców, który obejmuje przygotowanie wspólnego rejestru danych i analiz dotyczących surowców mineralnych prowadzonego przez obie strony. W ramach tych starań obydwóm stronom zalecono wzięcie pod uwagę wyników trwających badań Komisji Europejskiej i rządu Stanów Zjednoczonych nad dostępnością zasobów surowcowych, przepływami handlowymi i kluczowym znaczeniem oraz innymi analizami podaży i popytu, takimi jak sprawozdanie Komisji Europejskiej z 2010 r. sporządzone przez grupę ekspertów *ad hoc*⁵ na temat kluczowych surowców i strategia Departamentu Energii USA dotycząca surowców kluczowych. Rozpoczęto plan działań na rzecz innowacji⁶ Transatlantyckiej Rady Gospodarczej w dziedzinie surowców, obejmujący różne aspekty polityki, w tym handel i zastępowanie.

We wrześniu 2012 r. w Brukseli odbyły się warsztaty dla ekspertów UE-USA dotyczące przepływów surowców mineralnych i danych na ten temat. Podczas warsztatów porównano informacje dostępne w ramach kompetencji obydwu stron odnośnie do surowców pierwotnych i wtórnych oraz metodyki przeprowadzania przeglądu wykazu surowców kluczowych, a także omówiono obszary, w których informacje o przepływach surowców są niewystarczające. Unia Europejska i Stany Zjednoczone będą nadal analizowały kroki zmierzające do utworzenia wspólnego rejestru danych dotyczących surowców i inne środki pozwalające na dzielenie się tymi danymi w kontekście obecnej polityki obydwu stron, aby umożliwić niezawodne i zróżnicowane dostawy surowców.

Unia Europejska i Stany Zjednoczone zamierzają zdefiniować obszary, w których można poprawić recykling zużytych urządzeń elektronicznych, szczególnie jeżeli poprzez taki recykling można zapobiegać niedoborowi kluczowych surowców i zmniejszyć wpływ na środowisko w całym cyklu życia urządzeń elektronicznych. W październiku 2012 r. na konferencji „Najlepsze praktyki w zakresie zagospodarowania zużytych urządzeń elektronicznych i zarządzania nimi” („Best Practices in Management and Stewardship of Used Electronics”) w Waszyngtonie zebrali się przedstawiciele rządu USA i Komisji Europejskiej oraz europejskich i amerykańskich przedsiębiorstw i stowarzyszeń handlowych

⁵ „Surowce kluczowe dla UE” („Critical raw materials for the EU”) sprawozdanie przygotowane przez grupę roboczą *ad hoc* na temat definiowania surowców kluczowych, lipiec 2010 r.

⁶ Plan prac transatlantyckiego partnerstwa w zakresie działań innowacyjnych, Transatlantycka Rada Gospodarcza, 27 października 2009 r.

w celu zbadania nowych kierunków współpracy transatlantyckiej w dziedzinie zarządzania odpadami elektronicznymi.

5.2.2. Japonia

W październiku 2011 r. w Waszyngtonie i w marcu 2012 r. w Tokio odbyły się dwa warsztaty na temat badań w dziedzinie surowców, a w szczególności ich zastępowania. Następne trójstronne spotkanie UE, USA i Japonii z udziałem przedstawicieli rządów, Komisji Europejskiej i przemysłu odbędzie się w dniach 29–30 maja 2013 r. w Brukseli. W tym roku głównym tematem będzie opracowywanie i wdrażanie nowych modeli efektywnego zarządzania kluczowymi surowcami.

5.2.3. Rosja

W październiku 2012 r. w Sankt Petersburgu odbyło się spotkanie podgrupy ds. dialogu w dziedzinie polityki przemysłowej między rządem rosyjskim a Komisją Europejską z udziałem przedstawicieli przemysłu. Komisja przedstawiła przegląd ostatnich zmian sytuacji w polityce w zakresie surowców oraz aktualne informacje na temat polityki przemysłowej.

5.2.4. Ameryka Łacińska

W 2011 r. wiceprzewodniczący Tajani podpisał listy intencyjne w celu rozpoczęcia dwustronnej współpracy w dziedzinie surowców z Chile i Urugwajem oraz wydał wspólny komunikat prasowy z Argentyną. W maju 2012 r. podpisano również listy intencyjne z Kolumbią i Meksykiem.

Realizacja protokołu ustaleń z Urugwajem była przedmiotem dalszych dyskusji we wrześniu 2012 r. Wyznaczono lokalne punkty kontaktowe. Obie strony uzgodniły, że będą wymieniać informacje na temat najlepszych praktyk i opracują plan działania obejmujący konkretne kroki w celu wzmocnienia wzajemnej współpracy, w szczególności w dziedzinie wiedzy geologicznej, ekologicznej gospodarki i efektywności energetycznej, recyklingu, przejrzystości, szkolenia, zrównoważonego rozwoju, innowacji itd. Urugwajowi zaoferowano uczestnictwo w europejskim partnerstwie innowacyjnym w charakterze obserwatora.

5.2.5. Państwa partnerstwa eurośródziemnomorskiego

W listopadzie 2012 r. podpisano protokoły ustaleń między Komisją a Marokiem i Tunezją. W październiku 2012 r. odbyły się warsztaty na temat surowców w kontekście eurośródziemnomorskiej współpracy przemysłowej z udziałem państw Unii dla Śródziemnomorza.

5.2.6. Chiny

Komisja jest zaangażowana w dwa dialogi z Chinami na temat surowców – z Krajową Komisją Rozwoju i Reform (NDRC) - grupą roboczą ds. metali i z Ministerstwem Przemysłu i Technologii Informacyjnej (MIIT). Drugi z tych dialogów odbywa się w ramach grupy roboczej ds. surowców utworzonej w 2010 r.

Ostatnie spotkanie odbyło się w marcu 2012 r. w Pekinie, a następne odbędzie się w drugiej połowie 2013 r. w Brukseli. W drugiej połowie 2013 r. powinny również odbyć się warsztaty na temat recyklingu i wizyta studyjna chińskich ekspertów w Europie.

5.2.7. Grenlandia

Grenlandia, najbliższy bogaty w zasoby sąsiad Europy, znajduje się w posiadaniu znacznych rezerw metali ziem rzadkich. W czerwcu 2012 r. Komisja podpisała list intencyjny w sprawie współpracy w zakresie surowców z rządem grenlandzkim. Zarówno Grenlandia, jak i Unia Europejska zgodziły się działać razem na rzecz ustanowienia formalnej współpracy w

zakresie surowców, rozszerzając tym samym obecną dobrą współpracę w ramach porozumienia między UE a Grenlandią.

List intencyjny zawiera propozycję następujących obszarów współpracy: wiedza geologiczna; analiza potrzeb w zakresie infrastruktury i inwestycji związanych z wydobywaniem zasobów mineralnych; budowanie kompetencji; kwestie środowiskowe związane z górnictwem i społeczne skutki górnictwa.

W liście uznaje się również znaczenie warunków uczciwej konkurencji i dostępu do rynku, aby współpraca była korzystna dla obydwu stron.

We wrześniu 2012 r. w ramach działań następczych związanych z dialogiem ustanowionym przez wspomniany list intencyjny odbyły się warsztaty z udziałem przedstawicieli przemysłu europejskiego – zarówno sektora górniczego, jak i użytkowników końcowych – w celu omówienia ewentualnej współpracy z Grenlandią. Tego samego dnia odbyły się warsztaty z udziałem przedstawicieli Komisji i rządu Grenlandii w celu omówienia przyszłości dialogu i uzgodnienia konkretnych projektów.

6. POLITYKA ROZWOJOWA

Zrównoważone górnictwo może i powinno przyczyniać się zrównoważonego rozwoju. Polityka rozwojowa UE odgrywa również istotną rolę w polityce w zakresie surowców poprzez tworzenie w dziedzinie surowców sytuacji korzystnych dla wszystkich stron, zarówno dla państw rozwijających się, jak i dla UE.

6.1. Wspólna strategia Afryka-UE i ramy AKP

W kontekście strategicznego partnerstwa między Afryką a UE obie strony zgodziły się wzmocnić współpracę w dziedzinie surowców. Podczas spotkania członków Komisji Unii Afrykańskiej (Komisji UA) i Komisji Europejskiej (KE) w czerwcu 2010 r. zidentyfikowano podstawowe zasady współpracy, które potwierdzono na III szczycie UE-Afryka w listopadzie 2010 r. i włączono do planu działania na lata 2011–2013.

Taka dwustronna współpraca między Komisją UA a KE w zakresie surowców i kwestii rozwojowych opiera się na inicjatywie UE na rzecz surowców i polityce Unii Afrykańskiej dotyczącej górnictwa i minerałów, określonej mianem „Wizja górnictwa afrykańskiego z 2009 r.”⁷. Współpraca dotyczy w szczególności trzech obszarów: zarządzania, inwestycji i infrastruktury oraz wiedzy geologicznej i umiejętności. Komisja i państwa członkowskie wspólnie pracują nad tymi zagadnieniami. UE pozostaje otwarta na wnioski państw afrykańskich w ramach programów polityki rozwojowej. Na tym etapie nie uzyskano żadnych konkretnych wniosków w ramach programowania regionalnego lub krajowego. Ponadto Komisja zamierza promować współpracę między UE a Afryką w tym kluczowym obszarze poprzez nowy program panafrkański w ramach instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju, jak zaproponowano w nowych wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020.

Komisja, uznając kluczowe znaczenie dobrego zarządzania dla zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych jako siły napędowej rozwoju dla Afryki, zorganizowała w grudniu 2011 r. w Addis Abebie warsztaty w zakresie budowania zdolności na poziomie technicznym w dziedzinie opodatkowania górnictwa. Wnioski z warsztatów przedstawiono podczas spotkania ministrów właściwych ds. górnictwa Unii Afrykańskiej w grudniu 2011 r. W porozumieniu z Unią Afrykańską Komisja planuje zorganizowanie drugiej edycji

⁷ „Wizja górnictwa afrykańskiego”, Unia Afrykańska, luty 2009 r.

warsztatów na temat opodatkowania górnictwa w 2013 r., z zastrzeżeniem dostępności funduszy w budżecie Unii Afrykańskiej. Podczas wspólnej konferencji zidentyfikowano również potrzebę realizacji projektu w zakresie budowania zdolności w odniesieniu do negocjacji umów.

Na poziomie politycznym w styczniu 2012 r. w Brukseli odbyła się konferencja wysokiego szczebla dotycząca partnerstwa UE-Afryka w sprawie surowców – Przekładanie bogactwa zasobów mineralnych na rzeczywisty rozwój Afryki (*High-Level Conference on the EU-Africa Partnership on Raw Materials – Translating Mineral Resource Wealth into Real Development for Africa*). Konferencja nadała polityczny impuls realizacji planu działania wspólnej strategii na lata 2011–2013 w dziedzinie surowców i pozwoliła na zaangażowanie w ten proces wszystkich zainteresowanych stron. Podczas konferencji przedstawiono zalecenia dotyczące wdrażania we wszystkich trzech obszarach współpracy.

W ramach inicjatywy na rzecz surowców Komisja zobowiązała się kontynuować – we współpracy z krajami afrykańskimi – ocenę możliwości dalszego wspierania współpracy w zakresie badań geologicznych na obu kontynentach oraz promować współpracę w tej dziedzinie na forach wielostronnych, takich jak program Geosciences UNESCO. W związku z zaleceniem z konferencji w tym obszarze, aby poprawić współpracę afrykańsko-europejską dziedzinie badań geologicznych, przewiduje się rozpoczęcie w 2013 r. badania zakresu tego zagadnienia. Celem badania jest ustanowienie wspólnych projektów mających zwiększyć wiedzę na temat afrykańskich złóż oraz utworzyć sieć na rzecz realizacji szkoleń na potrzeby badań afrykańskich oraz wymiany i cyfryzacji danych. Europejskie badania geologiczne odegrają w tym procesie kluczową rolę.

Europejski Bank Inwestycyjny jest aktywnie obecny w sektorze górnictwym w ramach Instrumentu Inwestycyjnego AKP. Ze względu na niedawne pogorszenie koniunktury w cyklu wydobywczym niektórych minerałów i presję wywieraną przez organizacje pozarządowe, Bank był jednak bardziej ostrożny w wyborze projektów przeznaczonych do finansowania, przeprowadzając staranną ocenę korzyści płynących z każdego z nich zidentyfikowanych z należyтым uwzględnieniem aspektów środowiskowych i społecznych⁸.

6.2. Promowanie przejrzystości finansowej

W komunikacie z 2011 r. Komisja zobowiązała się „propagować większe ujawnianie informacji finansowych dotyczących górnictwa, w tym ewentualne przyjęcie wymogów dotyczących sprawozdawczości z podziałem na poszczególne kraje”⁹. Dnia 25 października 2011 r. Komisja przyjęła wniosek ustawodawczy, na podstawie którego wymaga się ujawnienia płatności na rzecz rządów (np. podatków od osób prawnych, opłat licencyjnych, opłat, zezwoleń na produkcję, dodatków i innych korzyści materialnych), z podziałem na państwa i projekty, dokonywanych przez spółki giełdowe oraz duże przedsiębiorstwa, których akcje nie są notowane na giełdzie, prowadzące działalność związaną z wydobywaniem (ropa, gaz i górnictwo) i wycinką sektorów lasu pierwotnego. W następstwie dyskusji zarówno na forum

⁸ W ramach pierwszego protokołu finansowego umowy z Kotonu (2003–2008) do sektora górnictwego trafiło 566 milionów EUR, co stanowiło 15 % środków finansowych pierwotnie przeznaczonych z Instrumentu Inwestycyjnego AKP oraz z kapitału i rezerw EBI.

⁹ W lipcu 2010 r. Stany Zjednoczone przyjęły wymóg ujawniania (sekcja 1504 amerykańskiej ustawy *Dodd-Frank Act*), w ramach którego wszystkie przedsiębiorstwa zajmujące się wydobywaniem (np. ropy, gazu lub minerałów), których akcje są notowane na giełdach w Stanach Zjednoczonych, muszą publikować opłaty dokonywane na rzecz rządów (np. opłaty licencyjne, opłaty, zezwolenia na produkcję, dodatki i inne korzyści materialne) w podziale państwa i projekty. W dniu 22 sierpnia 2012 r. US Securities and Exchange Commission (SEC) przyjęła przepisy wykonawcze do celów egzekwowania tych przepisów.

Parlamentu, jak i Rady oraz wielu rozmów trójstronnych między tymi instytucjami a Komisją osiągnięto już porozumienie polityczne w odniesieniu do przyjęcia odpowiednich aktów prawnych.

Komisja w komunikacie w sprawie podatków i rozwoju z 2010 r. oraz komunikacie z 2011 r. zaproponowała także zwiększenie europejskiego wsparcia finansowego i politycznego dla Inicjatywy Przejrzystości w Branżach Wydobywczych (EITI) oraz pomoc krajom rozwijającym się w jej wdrażaniu.

EITI jest ogólnosiwiatową normą promującą przejrzystość dochodów w państwach bogatych w zasoby, która wymaga od przedsiębiorstw publikowania opłat dokonywanych na rzecz rządów, a rządy do publikowania dochodów uzyskiwanych od przedsiębiorstw, co poprawia przejrzystość oraz prowadzi do ograniczenia unikania zobowiązań podatkowych i korupcji w działalności związanej z wydobywaniem. Jest to szczególnie ważne ze względu na fakt, że kraje rozwijające się często finansują z tej działalności znaczną część swojego budżetu oraz że potencjał przyszłych dochodów pozostaje wysoki w czasach coraz większych niedoborów występujących na świecie.

W ramach EITI zainteresowane strony na szczeblu krajowym, tj. przedstawiciele rządu, społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorstw zajmujących się ropą, gazem i górnictwem oraz inwestorów, gromadzą się w krajowej grupie zainteresowanych stron. To unikatowe rozwiązanie jest doskonałym przykładem dążenia do lepszego zarządzania¹⁰.

UE wspiera EITI, zarówno politycznie, jak i finansowo. Komisja jest członkiem rady EITI i zachęca państwa bogate w zasoby naturalne do przyłączenia się do tej inicjatywy. UE sfinansowała bezpośrednio niektóre działania EITI związane z budowaniem zdolności, takie jak odbywające się dwa razy do roku posiedzenia krajowych koordynatorów EITI, co umożliwił wzajemne oceny i budowanie zdolności krajowych koordynatorów. Ponadto UE wnosi wkład do zarządzanego przez Bank Światowy funduszu powierniczego wielu donatorów EITI, który spełnia dwa ważne cele: (i) pomaga państwom w przystępowaniu do EITI lub utrzymaniu ich statusu państw spełniających wymogi; (ii) pomaga organizacjom społeczeństwa obywatelskiego w skuteczniejszym przyczynianiu się do realizacji działań na rzecz przejrzystości oraz poznawaniu sposobów dobrego wykorzystywania informacji uzyskanych poprzez ujawnienie płatności podatkowych.

¹⁰

Dzięki skupieniu się na przejrzystości opłat (podatków od osób prawnych, opłat licencyjnych itp.) dokonywanych przez przedsiębiorstwa wielonarodowe na rzecz państw przyjmujących, EITI odgrywa znaczącą rolę we wspieraniu agendy rozwoju. Tworzy podstawy dla parlamentów i społeczeństwa obywatelskiego w państwach bogatych w zasoby naturalne do sprawdzania, rozumienia i oceniania, czy ich własne państwa uzyskują opłaty, które są należne.

Obecnie celem EITI jest wzmocnienie jej wymogów dotyczących sprawozdawczości w celu dalszej poprawy zarządzania w państwach kandydujących do udziału w EITI i spełniających wymogi EITI. Będzie to obejmowało m. in. opis alokacji dochodów sektora wydobywczego (wewnątrz budżetu i poza nim), ujawnianie transferów na poziomie niższym niż krajowy, przejrzystość umów (dostępność publiczna) oraz wprowadzenie sprawozdawczości w odniesieniu do poszczególnych projektów.

Dzięki tym zmianom wymogów EITI zwiększa swoją rolę jako ważny instrument służący do osiągnięcia celów polityki rozwojowej UE przez promowanie przejrzystości, krajowej rozliczalności i – dzięki temu – poprawę publicznego i prywatnego zarządzania w krajach rozwijających się bogatych w zasoby.

6.3. Promowanie przejrzystości łańcucha dostaw

W komunikacie z 2011 r. Komisja uznała, że wiele z surowców przywożonych do UE produkuje się w niewielkiej liczbie państw, a w niektórych z nich panuje niska stabilność polityczno-gospodarcza¹¹.

W tym samym komunikacie z 2011 r. Komisja zaproponowała również, aby „przeanalizować metody zwiększenia przejrzystości w całym łańcuchu dostaw oraz, we współpracy z kluczowymi partnerami handlowymi, zająć się sytuacjami, w których dochody z górnictwa przeznacza się na finansowanie wojen lub konfliktów wewnętrznych”.

Komisja jest ściśle zaangażowana w międzynarodowe starania dotyczące rozwiązania kwestii spornych minerałów i zdecydowanie wspiera wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w zakresie odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka (*Due Diligence Guidance on Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-affected and High Risk Areas*). Komisja uczestniczy również w spotkaniach Międzynarodowej Konferencji w sprawie regionu Wielkich Jezior – grupy ekspertów OECD-ONZ ds. należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego pozyskiwania cyny, wolframu i tantalum oraz łańcuchów dostaw złota oraz zachęca przemysł do wdrażania tych wytycznych.

W maju 2012 r. reaktywowano międzynarodową grupę roboczą ds. nielegalnego wydobycia zasobów naturalnych i handlu nimi w regionie Wielkich Jezior. Grupa robocza stanowi platformę dyskusyjną dla społeczności międzynarodowej i sekretariatu OECD.

W odniesieniu do identyfikowalności minerałów Komisja bada sposoby zwiększenia przejrzystości w łańcuchu dostaw, w tym aspekty należytej staranności, opierając się tym samym na doświadczeniu ugruntowanego już procesu Kimberley, EITI, planu działań na rzecz egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa (FLEGT) oraz rozporządzenia w sprawie drewna. Komisja bada również sposoby zapewnienia wsparcia politycznego i finansowego „Regionalnej inicjatywie dotyczącej nielegalnego wydobycia zasobów naturalnych” Międzynarodowej Konferencji w sprawie Regionu Wielkich Jezior, która obejmuje utworzenie mechanizmu mającego na celu certyfikację wydobywanych w regionie minerałów niepowodujących konfliktów. Proces ten jest częścią szerszej kompleksowej reakcji w celu przyczynienia się do ograniczenia związku między finansowaniem grup zbrojnych a wydobyciem zasobów naturalnych w regionie Wielkich Jezior, która obejmuje również stosowanie wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego zarządzania łańcuchami dostaw. W grudniu 2012 r. odbyły się warsztaty badawcze mające na celu odniesienie się do kwestii należytej staranności i zbadanie ewentualnych działań UE. Ponadto w marcu 2013 r. Komisja rozpoczęła publiczne konsultacje z zainteresowanymi stronami w celu uzyskania ich opinii na temat ewentualnej inicjatywy UE w sprawie wydobycia minerałów pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka – np. ze stref działań wojennych, stref powojennych i obszarów podatnych na niestabilność polityczną lub niepokoje społeczne. Komisja wykorzysta wyniki konsultacji publicznych w celu podjęcia decyzji, czy należy uzupełnić lub wesprzeć w wystarczający i skuteczny sposób trwające inicjatywy dotyczące należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego pozyskiwania minerałów. Każde działanie UE w tym obszarze musi uwzględnić również obciążenie sektora kosztami administracyjnymi w celu uniknięcia wycofywania działalności z tych państw.

¹¹ W odniesieniu do jednego z tych państw podwyższonego ryzyka – Demokratycznej Republiki Konga – OECD uważa, że handel pewnymi minerałami, mianowicie tantalem, wolframem, cyną i złotem, może zaostrzyć konflikt regionalny w określonych wschodnich rejonach Konga.

7. WSPIERANIE STABILNYCH DOSTAW W UE (FILAR 2)

7.1. Wspomaganie wymiany najlepszych praktyk

Komisja pełni przede wszystkim rolę podmiotu wspomagającego wymianę najlepszych praktyk, ponieważ wiele obszarów związanych z przemysłem wydobywczym podlega kompetencji państw członkowskich.

W komunikacie z 2011 r. Komisja uznała, że poniższe praktyki mają szczególne znaczenie dla promowania inwestycji w przemyśle wydobywczym:

- zdefiniowanie krajowej polityki w dziedzinie surowców mineralnych, która zapewni ekonomicznie opłacalne, ujednolicone z innymi politykami i oparte na zasadach zrównoważonego rozwoju wykorzystanie tych surowców i będzie zawierać zobowiązanie do stworzenia odpowiednich ram prawnych i informacyjnych;
- opracowanie polityki zagospodarowania przestrzennego dla surowców mineralnych, które obejmuje cyfrową bazę danych geologicznych, przejrzyste metody identyfikacji surowców mineralnych, długoterminowe szacunki dotyczące popytu regionalnego i lokalnego oraz identyfikację i ochronę surowców mineralnych (biorąc pod uwagę inne sposoby użytkowania gruntów), w tym ochronę przed skutkami klęsk żywiołowych;
- ustanowienie takiego procesu udzielania pozwoleń na poszukiwanie i wydobycie surowców mineralnych, który byłby jasny, zrozumiały, gwarantował pewność i pomógł w usprawnieniu procesu administracyjnego (tj. wprowadzenie terminów, możliwość składania równoległych wniosków w punktach kompleksowej obsługi).

W następstwie rozpoczęcia przez Komisję inicjatywy w sprawie surowców w 2008 r. coraz więcej państw członkowskich (takich jak Francja, Niemcy, Finlandia, Grecja i Niderlandy oraz niedawno Portugalia) opracowywało strategie krajowe, które można uznać za uzupełniające w stosunku do strategii UE na rzecz surowców.

W 2010 r. Komisja przedstawiła również wskazówki dotyczące sposobu przeprowadzania wydobycia i ochrony wrażliwych ekosystemów, publikując wytyczne dotyczących przemysłu wydobywania surowców nieenergetycznych i sieci Natura 2000¹². Jeśli chodzi o monitorowanie postępów przemysłu wydobywania surowców nieenergetycznych i sieci Natura 2000, odpowiednie wskaźniki zawarto w proponowanym zestawie wskaźników.

W 2009 r. utworzono grupę roboczą ds. wymiany najlepszych praktyk w zakresie zagospodarowania przestrzennego, udzielania zezwoleń i wymiany wiedzy geologicznej w celu zachęcania do ulepszania obecnych ram dotyczących działalności przemysłu wydobywczego. W czerwcu 2010 r. grupa robocza przedstawiła sprawozdanie dotyczące wymiany najlepszych praktyk w polityce w dziedzinie surowców mineralnych, zagospodarowaniu przestrzennym, udzielaniu zezwoleń i tworzeniu geologicznej sieci kontaktów.

Komisja zaproponowała, aby „we współpracy z państwami członkowskimi i z pełnym poszanowaniem zasady pomocniczości, przeprowadzić analizę możliwości ustanowienia mechanizmu monitorowania działań podejmowanych przez państwa członkowskie w powyższym obszarze, który obejmowałby także opracowanie wskaźników”.

Wskaźniki zaproponowane przez Komisję obejmują następujące obszary:

¹² Wytyczne KE dotyczące podejmowania nowej działalności wydobywczej w zakresie surowców nieenergetycznych zgodnie z wymogami sieci Natura 2000, Komisja Europejska, lipiec 2010 r.

- wskaźniki krajowej polityki w dziedzinie surowców mineralnych (wskaźniki dotyczące ram prawnych i wskaźniki dotyczące ram informacyjnych);
- wskaźniki dotyczące zagospodarowania przestrzennego;
- wskaźniki dotyczące zgód i zezwoleń, w tym stosowania wytycznych dotyczących przemysłu wydobywania surowców nieenergetycznych i sieci Natura 2000.

Wskaźniki te umożliwią Komisji i państwom członkowskim ocenę obecnej sytuacji i identyfikację obszarów, w których właściwe będzie dobrowolne wprowadzanie ulepszeń. Na podstawie odpowiedzi otrzymanych od państw członkowskich na temat proponowanych wskaźników Komisja zaproponuje następnie zestaw wskaźników, które będą regularnie monitorowane. Do państw członkowskich rozesłano kwestionariusze ze wskaźnikami, a wstępne wyniki odpowiedzi zostaną omówione podczas posiedzenia RMSG w listopadzie 2012 r. Odpowiedzi udzieliła większość państw członkowskich, a także innych państw, regionów i sektorów. Obecnie przeprowadzana jest szczegółowa analiza i ocena. Wyniki zostaną przedstawione w połowie 2013 r. i będą stanowić wkład do europejskiego partnerstwa innowacji.

7.2. Poszerzanie bazy wiedzy UE

Komisja zaproponowała, aby we współpracy z państwami członkowskimi przeprowadzić ocenę zakresu zwiększonej synergii między krajowymi badaniami geologicznymi, dzięki czemu możliwe byłoby uzyskanie korzyści skali, niższych kosztów i większych możliwości podejmowania wspólnych projektów (np. ujednolicona baza danych o surowcach mineralnych, Europejski Rocznik Surowców). W perspektywie średniookresowej synergia powinna w sposób skoordynowany przyczynić się do poszerzenia europejskiej bazy wiedzy na temat surowców, w szczególności uwzględniając oficjalny plan działania i postępy we wdrażaniu infrastruktury informacji przestrzennej w Europie (określonej w dyrektywie 2007/2/WE, zwanej dalej dyrektywą INSPIRE) przez wszystkie państwa członkowskie UE, a także przyszłe możliwości w ramach europejskiego programu monitorowania Ziemi.

W ramach wypełniania swojego zobowiązania do „poszerzenia bazy wiedzy niezbędnej do opracowania skutecznej strategii na rzecz surowców” Komisja rozpoczęła szereg badań i projektów badawczych.

7.2.1. Dostępność danych na temat zasobów i rezerw

Ponieważ dane dotyczące zasobów mineralnych wchodzą w zakres danych dyrektywy INSPIRE, dostęp do danych/informacji związanych z rezerwami, zasobami surowców mineralnych i środków finansowych w państwach członkowskich, ich dostępność i porównywalność należy ulepszyć do 2020 r.

Jednocześnie, z powodu niedostępności danych dotyczących zasobów i rezerw surowców pierwotnych w ramach kompetencji Eurostatu oraz konieczności zbierania tych danych bezpośrednio przez państwa członkowskie w ramach krajowych badań geologicznych, Komisja rozpoczęła badanie w sprawie ustrukturyzowanych informacji statystycznych w zakresie jakości i ilości złóż surowców w UE. W ramach badania zostaną zidentyfikowane luki oraz kroki, które należy podjąć w celu osiągnięcia porozumienia między organami krajowymi, aby uzyskać interoperacyjne, spójne i jednolite dane. Potrzebne będzie osiągnięcie synergii między wynikami badania oraz między tymi wynikami a korzyściami wynikającymi z odnośnych części INSPIRE w celu poprawy dostępności informacji dotyczących kluczowych surowców dla osób odpowiedzialnych za wyznaczanie kierunków polityki i decydentów na poziomie państw członkowskich i na poziomie UE, co będzie korzystne dla konkurencyjności przemysłu wydobywczego UE. Badanie dostarczy również

danych, które zostaną opublikowane w ramach centrum danych o zasobach naturalnych prowadzonego przez Eurostat.

7.2.2. *Technologie innowacyjne i ewentualne zakłady pilotażowe*

W komunikacie w sprawie europejskiego partnerstwa innowacji przewiduje się pośród jego celów średniookresowych (2014–2020) utworzenie do 10 innowacyjnych zakładów pilotażowych w dziedzinie wydobywania surowców, przetwarzania, projektowania produktu i recyklingu. Badanie „Surowce: badanie na temat technologii innowacyjnych i możliwych zakładów pilotażowych” (*Raw Materials: Study on Innovative Technologies and Possible Pilot Plants*, RAMINTECH) pozwoli na określenie potencjału odpowiednich zakładów pilotażowych w UE, które będą mogły znacząco poprawić zrównoważony charakter i dostawy surowców w ramach całego łańcucha wartości, oraz przeprowadzenie analizy luk, w których UE musi zbudować kompetencje.

Ta długa lista zostanie przygotowana w ramach intensywnych poszukiwań wśród zainteresowanych stron z właściwych obszarów w tzw. fazie zbierania danych. Projekt zapewni uwzględnienie potencjału rozwoju sytuacji w zakresie badań podstawowych, które najprawdopodobniej osiągną status poprzedzający etap wykonalności do 2015 r. Podana zostanie prognoza rozwiązań na przyszłość (w perspektywie 2030 r.).

W ramach projektu opracowany zostanie zestaw kryteriów, wskaźników i metodyk umożliwiających przeprowadzenie rachunku macierzy długiej listy proponowanych zakładów pilotażowych, który zapewni uczciwą i przejrzystą procedurę wyboru. Kryteria te obejmują metody szacowania wpływu działań pilotażowych na dostęp, przyjmowanie, zrównoważony charakter i bezpieczeństwo, a także stanowią podstawę (internetowego) kwestionariusza, który rozpowszechniono wśród zainteresowanych stron w celu umożliwienia im zaproponowania innowacyjnych technologii i zakładów pilotażowych.

Przedstawione zostaną szczegółowe analizy (około) 10 wybranych obszarów/typów zakładów pilotażowych wraz z obrazowymi przykładami. Analizy będą obejmować co najmniej trzy technologie w odniesieniu do każdego z kluczowych obszarów zidentyfikowanych do dalszej szczegółowej analizy jako badania sytuacyjne (analiza kroków niezbędnych do komercjalizacji wyników wybranego zakładu pilotażowego i korzyści dla społeczeństwa (w tym korzyści dla MŚP)).

7.2.3. *Europejska sieć kompetencji dotyczących pierwiastków ziem rzadkich*

Metale ziem rzadkich stanowią kluczowy wkład w gospodarkę UE i są szczególnie istotne dla opracowywania i produkcji nowoczesnych zaawansowanych technologicznie i przyjaznych dla środowiska wyrobów, takich jak samochody elektryczne, fotowoltaika i żarówki energooszczędne. Ponieważ rośnie globalny popyt, a metale ziem rzadkich trudno jest zastąpić lub poddać recyklingowi, Europa staje przed wieloma wyzwaniami, aby zapewnić bezpieczeństwo dostaw. Począwszy od 2013 r. zbiera się dane o przywozie dotyczące najbardziej kluczowych surowców potrzebnych do wytwarzania energii wiatrowej (magnezy w turbinach), neodymu i dysprozu do celów oficjalnych statystyk poprzez nowe specjalne kody statystyczne w taryfie celnej.

Na wniosek Parlamentu Europejskiego Komisja ogłosiła zaproszenie do składania ofert w celu znalezienia profesjonalnego wsparcia dla utworzenia Europejskiej sieci kompetencji dotyczących ziem rzadkich (ERECON) – sieci, która powinna gromadzić ekspertów z europejskich uniwersytetów, instytutów badawczych, ośrodków analitycznych, przemysłu i spośród osób odpowiedzialnych za wyznaczanie kierunków polityki oraz ekspertów spoza UE w celu poprawy wymiany najlepszych praktyk w zakresie metali ziem rzadkich, zwiększenia rozumienia specjalnych właściwości metali ziem rzadkich, formułowania zaleceń

dotyczących badań oraz promowania zrównoważonego górnictwa, możliwości recyklingu i zastępowania metali ziem rzadkich.

Głównym celem sieci ERECON powinno być zatem zapewnienie ram prawnych, które umożliwiłyby uczestnikom skuteczny wkład ich wiedzy eksperckiej w dyskusje na temat metali ziem rzadkich w wyżej wymienionych dziedzinach. Celem sieci ERECON powinno być zapewnienie gruntownego zrozumienia recyklingu i zastępowania metali ziem rzadkich, lecz także uwzględnienie aspektów ich łańcucha wartości, w tym poszukiwania, wydobywania, przetwarzania i rafinacji, które mają istotne znaczenie dla zrównoważonych dostaw w UE.

Oczekuje się, że projekt ERECON ułatwi otwartą i szeroko zakrojoną dyskusję wśród ekspertów poprzez ustanowienie właściwych struktur organizacyjnych i możliwości spotkań oraz pozwoli na utworzenie sieci doskonałości, powstanie synergii i zapewnienie wymiany międzydyscyplinarnej w celu poszerzenia wiedzy na temat najefektywniejszego wykorzystywania metali ziem rzadkich oraz ich wydobywania i rafinacji.

Komisja zainicjuje sieć doskonałości i międzydyscyplinarnego porozumienia ERECON w pierwszej połowie 2013 r. Sieć powinna działać przez około dwa lata, w czasie których cztery grupy robocze ekspertów spotkają się na różnych warsztatach w celu omówienia kwestii wydobywania metali ziem rzadkich, metali ziem rzadkich jako czynnika ułatwiającego proces oraz metali ziem rzadkich w ich kluczowych zastosowaniach.

7.2.4. Projekty badawcze

Badania i rozwój w dziedzinie surowców są wspierane przez siódmy program ramowy kwotą prawie 200 mln EUR, zarówno w ramach programu „Technologie przemysłowe i środowisko” i programu „Nauki społeczno-ekonomiczne i humanistyczne”. Na trwające projekty przeznaczono już ponad 60 mln EUR.

Projekt badawczy ProMine poszerzył bazę wiedzy geologicznej i dostarczył pewnych dodatkowych informacji w zakresie potencjału surowców pierwotnych w Europie.

Projekt badawczy EuroGeoSource zapewnia zharmonizowane dane przestrzenne z zakresu geologii i geografii przy pełnym zastosowaniu (testowaniu) projektu INSPIRE, prawnie wiążących specyfikacji danych dotyczących zasobów surowców mineralnych i energetycznych oraz opartej na sieci INSPIRE, rozproszonej infrastruktury.

Obie inicjatywy dostarczają informacji na temat znaczenia zagospodarowania przestrzennego i planowania strategicznego dla podejmowania decyzji długoterminowych – takich jak inwestycje w górnictwo i działania niezbędne do zakończenia procesu udzielania zezwoleń – oraz opierają się na jakości i dostępności danych.

Projekty ProMine i I2Mine funkcjonują w obszarze górnictwa, wydobywania i przetwarzania surowców. Projekt EURARE dotyczy poszukiwania i wydobywania metali ziem rzadkich; ponadto zespół projektów dotyczących recyklingu metali ziem rzadkich w odniesieniu do strumienia odpadów nowoczesnej technologii jest przedmiotem negocjacji (projekty RECLAIM, REMANENCE, RECYVAL NANO).

Projekty dotyczące surowców skupiają się głównie na ograniczaniu wykorzystania i na zastępowaniu metali ziem rzadkich (DRREAM, ROMEO, NANOPYME i REFREPERMAG) oraz metali z grupy platynowców (FREECATS i NEXT-GEN-CAT).

W 2013 r. rozpocznie się funkcjonowanie następujących projektów: „Wydobycie i przetwarzanie surowców mineralnych w środowiskach ekstremalnych (projekty głębokomorskie/ regiony arktyczne)” i „Europejska Sieć Informacyjna na rzecz Dostaw Surowców”. Obecnie trwają negocjacje na temat trzech projektów badawczych związanych z

surowcami, dotyczących zastępowania kluczowych surowców z uwzględnieniem działań skoordynowanych ze zespołami japońskimi.

Komisja przeprowadza specjalne badania wspomagające opracowanie strategii UE na rzecz surowców w ramach programu roboczego jej Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) dotyczącego w szczególności kwestii bezpieczeństwa dostaw w łańcuchu dostaw produktów i możliwości zarządzania wycofaniami z eksploatacji, w tym poprzez ekoprojekt, oraz w 2012 r. w ramach warsztatów dotyczących metodologicznych aspektów oceny zrównoważonego charakteru łańcucha dostaw¹³. Ponadto w 2011 r. opublikowano sprawozdanie¹⁴, w którym oceniono potrzeby sektora energetycznego związane z surowcami do celów wdrożenia europejskiego strategicznego planu w dziedzinie technologii energetycznych oraz zidentyfikowano kluczowe metale, których dostawy – w przypadku ich zakłócenia – mogłyby ograniczyć wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Latem 2013 r. JRC opublikuje badanie uzupełniające o szerszym zakresie.

Komisja ułatwia również interakcję między zainteresowanymi stronami w ramach pięciu europejskich platform technologicznych: zrównoważone wykorzystanie surowców mineralnych (ETP-SMR), Manufacture (produkcja), EuMaT (materiały zaawansowane), SusChem (zrównoważona chemia) oraz sektor leśno-drzewny (FTP) i technologie budowlane (ECTP).

Sieć ERA-MIN dotycząca surowców funkcjonuje od listopada 2011 r., a jej celem jest zwiększenie zaangażowania organów państw członkowskich, a także krajowych zainteresowanych stron. W dniu 1 listopada 2012 r. rozpoczęto projekt CRM-Innonet (działanie skoordynowane finansowane z 7PR). Sieć ta jest dynamiczną, otwartą inicjatywą budowania sieci kontaktów w celu ułatwienia dialogu i wymiany pomysłów oraz promowania synergii w dziedzinie zastępowania kluczowych surowców.

7.3. Promowanie badań i umiejętności

Uznając kluczową rolę badań i umiejętności w odnoszeniu się do europejskich wyzwań związanych z surowcami, Komisja zobowiązała się „naadal wspierać tworzenie sektorowych rad ds. umiejętności na poziomie europejskim, jeżeli inicjatywę taką zgłoszą zainteresowane strony, np. partnerzy społeczni lub odpowiednie obserwatoria” oraz „promować badania i rozwój w ramach łańcucha dostaw surowców, w tym jeśli chodzi o wydobywanie, przetwarzanie i możliwość zastąpienia”.

W kontekście programu „Horyzont 2020” oczekuje się, że surowce zostaną uznane za wyzwanie społeczne, ze specjalnie alokowanym budżetem.

W związku z działalnością Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) Komisja umieściła surowce w strategicznym planie innowacji EIT na lata 2014–2020 oraz jako temat jednej z przyszłych wspólnot wiedzy i innowacji (WWiI), która ma rozpocząć funkcjonowanie w 2014 r.

W ramach partnerstwa ze Stanami Zjednoczonymi w zakresie działań innowacyjnych Transatlantyckiej Rady Gospodarczej wspiera się współpracę z głównymi gospodarkami opartymi na technologii. Ponadto odbyły się dwie edycje trójstronnych warsztatów UE-Stany Zjednoczone-Japonia, w październiku 2011 r. w Waszyngtonie i w marcu 2012 r. w Tokio, w celu zbadania możliwości wspólnych podejść w dziedzinie badań nowych surowców, ze szczególnym uwzględnieniem zastępowania. W dniach 29–30 maja 2013 r. w Brukseli

¹³ <http://lct.jrc.ec.europa.eu/assessment/ResourceSecurity-SecuritySupply>

¹⁴ http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=1410&obj_id=14150&dt_code=NWS&lang=en?

odbędzie się trójstronna konferencja UE-Stany Zjednoczone-Japonia w sprawie surowców kluczowych. Jej głównym tematem będzie opracowywanie i wdrażanie nowych modeli efektywnego zarządzania kluczowymi surowcami.

Komunikat w sprawie europejskiego partnerstwa innowacji zawiera cele związane z badaniami i umiejętnościami.

8. WSPIERANIE EFEKTYWNEGO GOSPODAROWANIA ZASOBAMI I PROMOWANIE RECYKLINGU (FILAR 3)

8.1. Lepsze wdrażanie i wykonanie istniejących przepisów UE w dziedzinie odpadów w celu promowania recyklingu i bardziej efektywnego korzystania z zasobów

W komunikacie z 2011 r. Komisja zaproponowała, aby:

- dokonać przeglądu strategii tematycznej w sprawie zapobiegania powstawaniu odpadów i recyklingu w celu opracowania najlepszych praktyk w zakresie zbierania i przetwarzania kluczowych strumieni odpadów, zwłaszcza tych, które zawierają surowce mogące mieć negatywny wpływ na środowisko. Jeśli będzie to konieczne, zwiększona zostanie dostępność danych statystycznych dotyczących recyklingu;
- wspierać badania i działania pilotażowe w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami i zachęt ekonomicznych na rzecz systemów recyklingu lub zwrotu;
- przeprowadzić ocenę ex-post dorobku prawnego UE w zakresie odpadów, w tym ocenę dziedzin, w których można by ujednolicić prawodawstwo dotyczące różnych przepływów odpadów, aby poprawić spójność. Obejmowałaby ona także ocenę skuteczności środków odstraszających i kar za naruszenie przepisów prawnych UE w zakresie odpadów;
- dokonać przeglądu planu działania dotyczącego zrównoważonej konsumpcji i produkcji w celu zidentyfikowania działań, które należy podjąć w tej dziedzinie;
- dokonać analizy możliwości opracowania ekoprojektów w celu (i) zachęcenia do bardziej efektywnego korzystania z surowców, (ii) zagwarantowania możliwości recyklingu i trwałości produktów oraz (iii) promowania wykorzystania surowców wtórnych do wytwarzania różnych produktów, zwłaszcza w kontekście dyrektywy w sprawie ekoprojektu¹⁵; oraz
- opracować nowe inicjatywy, które wpłynęłyby na poprawę konkurencyjności unijnego przemysłu recyklingu, zwłaszcza poprzez wprowadzenie nowych, opartych na rynku instrumentów, które sprzyjałyby stosowaniu surowców wtórnych.

Komisja zawarła również kwestie zrównoważonego rozwoju – w tym związane z odpadami – w nowej zintegrowanej polityce przemysłowej¹⁶.

W 2012 r. Komisja rozpoczęła „test przydatności” pięciu dyrektyw dotyczących strumieni odpadów i celów gospodarowania odpadami.

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

¹⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Silniejszy przemysł europejski na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego. Aktualizacja komunikatu w sprawie polityki przemysłowej”, COM(2012)582 final.

Obecnie trwa przegląd metodyki opracowania rozporządzeń w zakresie ekoprojektu dla produktów związanych z energią w celu wzmocnienia aspektów efektywnego gospodarowania zasobami. Dyrektywa w sprawie ekoprojektu umożliwia ustalenie wymogów dotyczących produktu w odniesieniu do elementów wpływu na środowisko uznanych za istotne. W celu wsparcia tej analizy Wspólne Centrum Badawcze Komisji niedawno opracowało i zastosowało opartą na wielu kryteriach metodę oceny efektywnego gospodarowania zasobami ze szczególnym uwzględnieniem możliwości ponownego zastosowania, recyklingu, odzyskania, zawartości surowców wtórnych, korzystania z zasobów priorytetowych i trwałości¹⁷.

8.2. Skuteczniejsze wykonywanie rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów

Problem dumpingu ekologicznego odpadów istnieje także w przypadku nielegalnego przemieszczania odpadów do państw trzecich. Podczas kampanii skoordynowanych kontroli przeprowadzonej w latach 2008–2011 i obejmującej 22 państwa europejskie Europejska Sieć Wdrażania i Egzekwowania Prawa Ochrony Środowiska (IMPEL) ustaliła, że 19 % poddanych kontroli przesyłek naruszało przepisy rozporządzenia UE w sprawie przemieszczania odpadów. Wśród tych przesyłek 37 % stanowiły przesyłki nielegalne¹⁸. Kontrole były ukierunkowane, więc liczba ta niekoniecznie jest reprezentatywna dla wszystkich przesyłek.

W celu odniesienia się do niedostatecznego wdrażania i wykonywania rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów w komunikacie z 2011 r. Komisja zaproponowała, aby:

- zapewnić wprowadzenie szczegółowych i realnych przepisów w zakresie kontroli odpadów w całej UE. Umożliwi to kontynuowanie wysiłków w celu ułatwienia kontroli przemieszczania odpadów przez organy celne;
- rozważyć wykorzystanie środków na badania z siódmego programu ramowego na rzecz ulepszenia technik wykrywania, identyfikacji, śledzenia i lokalizacji nielegalnego przemieszczania odpadów;
- zbadać możliwość stosowania ogólnosięwiatowego systemu certyfikacji urządzeń do recyklingu w celu wywozu strumieni odpadów, opartego na kryteriach zarządzania przyjaznego dla środowiska;
- w ramach IMPEL i we współpracy z państwami członkowskimi dokonać oceny możliwości wprowadzenia na poziomie UE mechanizmu egzekwowania dorobku prawnego UE.

W związku z tym w 2011 r. Komisja przeprowadziła konsultacje z zainteresowanymi stronami i społeczeństwem w sprawie ewentualnych kryteriów i wymogów ustawodawczych UE w zakresie kontroli przesyłania odpadów. Komisja obecnie ocenia skutki ewentualnych

¹⁷ „Udoskonalone metody i wytyczne w sprawie obliczania wskaźników dotyczących możliwości ponownego zastosowania/recyklingu/odzyskania, zawartości surowców wtórnych, korzystania z zasobów priorytetowych, korzystania z substancji niebezpiecznych i trwałości” („Refined methods and Guidance documents for the calculation of indices concerning Reusability/Recyclability/Recoverability, Recycled content, Use of Priority Resources, Use of Hazardous substances, Durability”). Ardente F., Mathieux F. Komisja Europejska, Wspólne Centrum Badawcze, Instytut Środowiska i Zrównoważonego Rozwoju, 2012 r. (<http://lct.jrc.ec.europa.eu/pdf-directory/Report%203%20-%20Refined%20methods%20and%20guidance%20documents-final.pdf>)

¹⁸ Sprawozdanie Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska, „Movements of waste across the EU’s internal and external borders”, nr 7/2012.

przyszłych środków ustawodawczych i nieustawodawczych w celu ograniczenia nielegalnych przesyłek odpadów.

Aby ocenić możliwości stosowania ogólnosiwiatowego systemu certyfikacji, Komisja zainicjowała badanie, które niedawno zakończono. Wywóz odpadów podlega rozporządzeniu w sprawie przemieszczania odpadów, które określa zobowiązania i środki wykonawcze, jakie muszą podjąć państwa członkowskie i eksporterzy, aby zapewnić wywóz, transport i unieszkodliwianie odpadów w sposób bezpieczny dla środowiska. Obecnie nie ma jednak mechanizmu dostępnego dla organów lub eksporterów, aby mogli oni wykazać, że odpady wywożone do odzysku będą unieszkodliwiane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie przemieszczania odpadów. Celem tego badania było zatem przedstawienie szczegółowego opisu norm obowiązujących w UE, w państwach trzecich i na świecie mających zastosowanie do zakładów recyklingu odpadów lub innych podobnych zakładów, ocena środków, które byłyby konieczne do zapewnienia bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwiania odpadów wywożonych z UE do państw trzecich oraz zaproponowanie szeregu wariantów wykazania i zweryfikowania zgodności z zasadami bezpiecznego dla środowiska gospodarowania odpadami, przy jednoczesnym określeniu korzyści i wad dla wszystkich zainteresowanych stron i organów, na które normy te mają bezpośredni lub pośredni wpływ.

Komisja oceni obecnie najlepsze perspektywy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

W kontekście współpracy międzynarodowej z USA w ramach Transatlantyckiej Rady Gospodarczej jednym z pięciu obszarów ewentualnej współpracy była współpraca w zakresie przemieszczania i recyklingu odpadów. W październiku 2012 r. w Waszyngtonie w ramach Transatlantyckiego Dialogu Biznesowego/Transatlantyckiej Rady Gospodarczej odbyły się warsztaty pt. „Najlepsze praktyki w zakresie zagospodarowania zużytych urządzeń elektronicznych i zarządzania nimi” („Best Practices in Management and Stewardship of Used Electronics”).

Komisja planuje zorganizować warsztaty pt. „Najlepsze praktyki powstrzymywania nielegalnych przesyłek odpadów – ćwiczenie modelowe między trzema głównymi portami (Antwerpia, Rotterdam, Hamburg)” („Best practices to stop illegal shipments of waste-a role model exercise between three main harbours (Antwerp, Rotterdam, Hamburg)”).

Skorzystano z finansowania badań w ramach siódmego programu ramowego w zakresie wspierania poprawy technologii wykrywania, identyfikacji, śledzenia i lokalizowania nielegalnych przesyłek, aby zlecić badanie, które obejmie zarówno techniczne, jak i inne niż techniczne badania w celu wykrywania i lokalizowania nielegalnych przesyłek.

9. COROCZNE WYDARZENIE TEMATYCZNE I KOORDYNACJA

Komisja zobowiązała się organizować regularne dyskusje publiczne w ramach corocznego wydarzenia tematycznego, które służyłoby promowaniu świadomości przyszłych wyzwań i podsumowaniu dotychczasowych postępów¹⁹.

W 2011 r. coroczne wydarzenie tematyczne było poświęcone aspektom polityki rozwojowej w ramach inicjatywy na rzecz surowców. W dniu 26 stycznia 2012 r. odbyła się konferencja wysokiego szczebla UE-Afryka w sprawie surowców.

¹⁹ Komisja utworzyła międzysłużbową grupę roboczą ds. surowców, której celem jest nadzorowanie dalszego wdrażania strategii UE na rzecz surowców. Nawiązuje to również do wezwania Parlamentu Europejskiego zawartego w jego rezolucji z dnia 13 października 2011 r. Pierwsze spotkanie grupy miało miejsce dnia 26 kwietnia 2012 r.

Coroczne wydarzenie tematyczne w 2013 r. będzie poświęcone europejskiemu partnerstwu innowacji.